

AA

11-F-121

Klement Gottwald

Kupředu
k vybudování socialismu
v naší vlasti

*Referát na IX. řádném sjezdu
Komunistické strany Československa
v Praze dne 25. května 1949*

SEMINÁRNÍ
Hist.-práv.

KNIHOVNA
oddslopal
1949

VYDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČ

Koupi od	<i>~</i>
Darem od	<i>Dr. Kobilice</i>
v	<i>Bzová</i> za Kčs <i>—</i>
Inv. čís.:	<i>38.882</i>
Sign.	

ÚSTŘEDNÍ KNHOVNA
PRÁVNICKÉ FAKULTY UJEP
STARÝ FOND *01561*
Č. inv.:

SOUDRUZI A SOUDRUŽKY!

VIII. sjezd Komunistické strany Československa se konal v březnu 1946. Byl to prvý sjezd strany po vítězném válce nad hitlerismem a po osvobození republiky z nacistické okupace. Byl to prvý sjezd, na kterém Komunistická strana Československa vystupovala jakožto vedoucí strana vládní. To bylo v dějinách naší strany a naší země něco neobvyklého, ba nebývalého.

V čem spočívala nebývalost tohoto zjevu? Snad v tom, že dříve opoziční strana se stala stranou vládní? Nikterak. Vždyť takových případů jsme dříve měli dost. V předmnichovské republice jsme přece zažili různé stranické kombinace. Měli jsme koalice »rudozelené«, »rudočerné«, »panenské«, měli jsme vlády »úřednické« a podobné formace. Při tom však základ třídní moci, a to třídní moci velkoburžoasie, zůstal nedotknut. Různé strany s různými názvy v různých seskupeních sloužily jedinému cíli: udržení panství velkokapitálu a utužení poroby pracujícího lidu. Je jasné, že vystoupení Komunistické strany Československa jakožto vedoucí vládní strany musilo mít a mělo zásadně jiný charakter. Význam tohoto zjevu spočívá totiž v tom, že se v něm zrcadlil nástup k moci nové třídy; třídy dělnické a spolu s ní všeho pracujícího lidu měst i venkova.

VIII. sjezd manifestačně schválil politiku strany v boji proti Mnichovu a proti nacistické okupaci. Schválil politiku strany v prvním období výstavby osvobozené republiky. Potvrdil zejména pevnou vůli strany nesejít s nastoupením cesty. VIII. sjezd nemohl nikoho nechat na pochybách, že

v Komunistické straně Československa má dělnická třída a pracující lid předvoj a sílu, která nedopustí reakční zvrát poměrů, nedopustí opakování se roku 1920, nedopustí, aby se moc opět vrátila do rukou pánů, nýbrž bude za všech okolností dbát, aby moc dělnické třídy, moc lidu, byla rozšiřována a upevňována. To byl generální příkaz VIII. sjezdu straně a jejímu vedení.

★

Dnes, po více než třech letech od VIII. sjezdu, zahajujeme IX. sjezd strany. Mým úkolem je podat sjezdu zprávu, jak strana a její vedení tento generální příkaz VIII. sjezdu plnilo.

Vzpomeňme na okamžik, jak stály věci v době VIII. sjezdu. Bylo to teprve něco přes deset měsíců od vyhnání okupantů. Důsledky okupace byly proto patrné na každém kroku. Třeba hospodářské obnovy republiky doléhala plně na bedra naší strany, Revolučního odborového hnutí a poctivých levých soudruhů ze sociální demokracie. Orgány Národní fronty však, od místních národních výborů až po Prozatímní národní shromáždění a vládu, byly složeny tak zvané paritně. Průlom do politické a hospodářské nadvlády velkoburžoasie byl udělán prosazením části Košického vládního programu — první znárodnění v peněžnictví a ve výrobě, národní výbory a zákaz nejreakčnějších stran — ale v rukou buržoasie zůstaly ještě velmi silné hospodářské i politické posice. A to nejen mimo, ale i uvnitř Národní fronty. Neboť už tehdy ve všech ostatních stranách Národní fronty přicházely stále více ke slovu reakční živly. A tyto reakční živly v tehdejších stranách Národní fronty obnovu republiky nejen nepodporovaly, nýbrž ji přímo sabotovaly s tím tajným úmyslem, přivodit ve vhodném okamžiku úplný zvrát.

Nejbližší jejich spekulací byly všeobecné volby do Ústavodárného národního shromáždění.

konané v květnu 1946. O tom, co už tehdy měli páni za lubem, svědčí mimo jiné jeden, dosud málo známý, ale velmi příznačný fakt.

Vy víte, že první etapa znárodnění bank a těžkého průmyslu byla prosazena ve formě dekretů presidenta republiky. Prosadili jsme tuto formu proto, poněvadž nás dějiny učí, že v těchto věcech je vždy nebezpečí v prodlení, že zejména v těchto věcech je nutno kout železo, dokud je žhavé. Nezapomněli jsme přece neblahou historií tak zvaného socialisačního výboru po první světové válce. Proto jsme po znárodnovacích dekretech trvali na tom, aby byly ihned schváleny Prozatímním národním shromážděním. Avšak přes to, že toto Prozatímní národní shromáždění bylo svoláno právě za účelem schválení dekretů presidenta a nadto — jak už jsem dříve řekl — bylo složeno paritně, museli jsme ve vládě a v Národní frontě svést těžký zápas, aby znárodnovací dekrety byly tímto Prozatímním národním shromážděním schváleny. Reakčníci chtěli, aby se »pockalo« až na Ústavodárné národní shromáždění. Přitom se ale dušovali, že oni prý budou vždy a za všech okolností pro znárodnovací dekrety hlasovat. Na naši námitku, že tak tedy mají učinit raději dříve než později, nedovedli ovšem odpovědět.

S čím tedy spekulovali? Spekulovali s tím, že ve volbách komunisté prohrají a že potom bude možno znárodnovací dekrety zrušit. A to, prosím, bylo na jaře 1946, rok po vyhnání německých okupantů! Jak to v květnových volbách roku 1946 dopadlo, je známo. Komunisté dostali téměř 40% všech hlasů a spolu se sociální demokracií měli v Ústavodárném národním shromáždění většinu. Reakční spekulace pro tentokrát selhaly.

★

Nám už bylo ovšem tehdy jasno, že tím se pokusy o reakční zvrát nekončily, nýbrž vlastně teprve začaly. Bylo nutno náš nový, lidově demokratický řád hospodářsky i po-

Iticky konsolidovat a reakci odhalit a izolovat. Bylo nutno od reakčních vůdců odpoutat všechny lidi dobré vůle a soustředit je ve velkém táboře budovatelů republiky. Bylo nutno zajistit, aby náš lidově demokratický řád se nezvrhl na cestu zpět, ke kapitalismu, nýbrž šel vpřed, k socialismu.

S tohoto hlediska můžeme vývoj uplynulého období dělit na dvě hlavní etapy: za prvé od VIII. sjezdu strany, resp. od voleb do Ústavodárného národního shromáždění v roce 1946 do února 1948. Za druhé od února 1948 do dnešního sjezdu strany.

V první etapě byla naše pozornost soustředěna na přípravu a provádění dvouletého hospodářského plánu. V roce 1947 byly problémy dvouletky komplikovány velkým suchem a neúrodou a tím i dodatečnými starostmi o zabezpečení výživy obyvatelstva. Budovatelský program vlády obsahoval dále takové postuláty, jako novou, lidově demokratickou ústavu, revisi první pozemkové reformy, organizaci a konsolidaci znárodněného peněžnictví a velkopřemyslu, jakož i řadu dalekosáhlých sociálně politických opatření, vrcholivších ve velkém díle národního pojištění. Vnitropoliticky běželo o to, stabilizovat poměr mezi Čechy a Slováky, likvidovat zbytky policejné byrokratického systému, upevnit a zdokonalit národní výbory a pomocí nich mobilizovat co nejširší vrstvy lidu k aktivní účasti na správě státu. Zahraničně politicky šlo pak o to, jednoznačnou spojeneckou politikou vůči Sovětskému svazu a státům lidově demokratickým zajistit bezpečnost republiky i mezinárodně, aby náš lid mohl pokojně budovat svůj osvobozený domov bez obav před novými Mnichovy.

Tento budovatelský program bylo nutno krok za krokem prosazovat a uskutečňovat v houževnatém zápolení nejen s objektivními obtížemi, nýbrž také se zlou vůlí těch, kteří tehdy ještě tvořili součást Národní fronty.

Jaká byla taktika těchto lidí? Taková: připustit ve vládě

a v parlamentě jen to, čemu se vůbec — vzhledem k celkovým okolnostem — zabránit nedalo. Starat se přitom, aby původně dobrá věc byla co nejvíce zkažena. Využít dále těchto vědomě přivedených kazů k soustavné sabotáži při provádění daných opatření v praxi, čili přivodit jejich nezdar.

Jak se formovaly síly těchto lidí a skupin? Takto: ti jedni, nejvíce kompromitovaní, v květnu zalezli. Báli se soudného dne. Ti druhí, méně kompromitovaní, tvořili součást Národní fronty, byli ve vládě a ve vládních orgánech, drželi nad těmi prvními ochrannou ruku a vyčkávali, »jak se to vystříbí«. Čím více jsme se vzdalovali ode dne osvobození, tím více se obě skupiny blokovaly. Jedna pomáhala druhé a tím více se některé složky dřívější Národní fronty odrozovaly. Došlo to nakonec tak daleko, že se některé složky, legální složky Národní fronty, staly hlásnou troubou ilegální reakce.

Při této příležitosti je nutno říci něco o tehdejším vývoji sociální demokracie. Sociálně demokratická strana, obnovená pod vedením soudruhů Fierlingera, Erbana, Johna, Jankovcové a jiných poctivých levých soudruhů a soudružek, nastoupila po květnu 1945 správnou cestu spolupráce s komunistickou stranou, cestu Národní fronty a spojení se Sovětským svazem, prostě cestu lidově demokratického Československa. Proto také byl proti ní podniknut zevnitř i zvenčí soustředěný nápor domácí i cizí reakce. Páni chtěli, aby sociální demokracie sehrála v rozhodujícím okamžiku podobnou roli jako Tusarova pravice v roce 1920. Na brněnském sjezdu sociální demokracie v listopadu 1947, kde vyhrála těsnou většinou a podvodem pravice, mysleli mnozí páni, že už to mají zajištěno. Nu, radost jejich netrvala dlouho. Už v únoru 1948 se mohli přesvědčit, že nejen Gottwald, ale také Fierlinger není Tusar. (*Velký potlesk.*)

★

Než buď jak buď, toto všechno reakce před únorem nevěděla, a proto jako každý cikán hádala podle své planety.

Nejvíce se snad její hazardérské, protistátní a protilidové rozvratnictví ukázalo v souvislosti se suchem, s neúrodou a se zásobovacími obtížemi roku 1947/1948. Šlo tehdy pro naše lidi, zejména pro dělnictvo a ostatní městské vrstvy v pravém slova smyslu o chléb vezdejší. Co je za takových okolností pro skutečného vlastence naléhavějšího, než nechat všechny spory stranou a družně se starat o zabezpečení aspoň té nejnnutnější výživy? Byly dva prameny, z nichž bylo možno tehdy čerpat. Především pramen domácí, to je předání všeho, co může postrádat venkov, pro řádné zásobování měst. Za druhé to byl pramen cizí, to je nákup potravin, zejména chlebovín a krmiv v zahraničí. Pokud běží o čerpání z pramenů vnitřních, znáte tehdejší postoj naší reakce. Dát co nejméně — to bylo jejím heslem. Není zásluhou reakce, že tato parola neměla očekávaný účinek. Věnovali jsme v tomto kritickém roce na našem venkově tolik finančních a jiných prostředků a úsilí, že rozvratný, vyhladovovací úmysl reakce byl vcelku zkřížen. A pokud běží o zahraniční zdroje? Tady se především ukázala prozíravost našeho dvouletého plánu. Vybili a nashromáždili jsme různé průmyslové zboží, abychom mohli v letech zásobovacích obtíží platit dovoz potravin. Nic a nikde jsme nechtěli zadarmo. Jak se k nám zachovali? Západ se vůči nám skryl za hradbu různých tak zvaných alokací, to jest vývozních povolení, která trvala ještě z válečných dob — a nedal nám v chlebovínách a v krmivech nic podstatného, i kdybychom to byli platili v dolarech nebo zlatem a napřed. Chtěli nás v dohodě s domácí reakcí prostě vyhladovět. Naproti tomu Sovětský svaz, ač sám vyčerpán několika suchými lety, prodal nám za nejvýhodnějších podmínek — co do ceny, co do úvěru a co do lhůt a způsobu placení — takové množství chlebového a krmného obilí, které nám umožnilo překonat těžkou vyživovací krizi roku 1947/1948. (Potlesk.) A přesto nebo právě proto, že reakční páni dobře věděli, jakou pozitivní roli sehrál Sovětský svaz při překonání naší vyživovací krise 1947/1948 a jak naopak hanebně se při této příležitosti zachoval imperia- listický západ — přesto všechno neopominuli jedinou pří-

ležitost, aby poměr naší republiky k Sovětskému svazu zkalili a otrávil.

Prostě hlad, v pravém slova smyslu hlad našeho lidu, byl vysokou položkou v rozpočtech reakčnicků. Myslíte, že je to něco neobyčejného? Nemylte se! Historie nás učí, že s hladem a s rozvratem reakce vždycky počítala jako s hlavní položkou pro svoje nekalé cíle. Čím se to vysvětluje? Vysvětluje se to tím, že od moci odstraněná anebo jen odstrčená reakce chce širokým vrstvám lidu dokázat, že živel pokrokový není s to zvládnout hospodářství a vůbec správu věcí veřejných, takže zbývá jen jediná cesta: zpět do chomoutu reakce. V dějinách k takovým koncům často došlo, takže nelze upřít, že reakce mohla doufat. Ovšem, host nepočítal s hostinským. A proto to tak dopadlo.

★

A nyní dovoďte, abych se aspoň na okamžik zastavil u oněch památných událostí únorových.

Oč v únoru především šlo? V únoru 1948 se domácí i zahraniční reakce pokusila o základní zvrát mocenských sil v Československé republice. Jestli od května 1945 do února 1948 šipka vývoje přes všechny výkyvy ukazovala generální směr přes lidovou demokracii k socialismu — pak po únoru 1948 měla podle plánu reakce ukazovat jednoznačně zpětný spád ke kapitalismu. Prostě, šlo o znovuvzkříšení kapitalismu v Československé republice. To je jádro věci a všechno ostatní je více méně chatrná slupka.

Proč reakce sáhla k pokusu o puč právě v únoru 1948? To mělo dvě hlavní příčiny. Jedna příčina spočívala v tom, že reakčníci chtěli odsabotovat vyplnění vládního programu, zejména pak chtěli znemožnit přijetí nové ústavy. Věděli, že nová ústava, která by kodifikovala všechny důležité změny, k nimž po květnu 1945 došlo, která by prostě utvrdila lidově demokratický řád naší republiky, by byla

důležitou závorou proti pokusům o restauraci kapitalismu. Proto reakce dělala všechno možné, aby Ústavodárné národní shromáždění nesplnilo svůj hlavní úkol, to je přijetí nové ústavy. Druhá příčina únorového pokusu o puč byl strach reakce před volbami. Vy víte, že naše strana už v lednu 1947 vydala heslo získání většiny národa pro svoji politiku, což se mělo projevit také v následujících parlamentních volbách. My jsme už tehdy ukázali prstem na rejdy reakčních živlů v různých stranách Národní fronty. Dokazovali jsme, že by výstavba republiky mohla jít daleko rychleji kupředu, kdyby nebyla záškodnická práce reakce ve vládě, v parlamentě, v národních výborech a ve veřejném životě vůbec. Ukazovali jsme, že — aby tomu mohlo být čeleno — musí lid vybavit svoji komunistickou stranu ještě větší důvěrou a mocí, musí se za ni při volbách postavit ve své většině. A tou měrou, jak se reakční elementy v jiných stranách odhalovaly, jak stále více ukazovaly svoji pravou protilidovou tvář a jak na druhé straně se lid stále více přesvědčoval o poctivé práci a o poctivé politice komunistů — tou měrou stávalo se stále zřejmější, že lid ve své většině i ve volbách půjde s komunisty. Tomu ovšem reakce chtěla předejít stůj co stůj, a proto provedla svůj únorový pokus o reakční puč.

Reakční pučisté si nemohli stěžovat, že nebyli včas a důrazně varováni. Naše strana veřejně už v listopadu 1947 odhalila převratné plány reakce a jasně prohlásila, že nedopustí, aby se u nás v té či oné formě opakoval rok 1920. A také ve vládě v oficiálních i soukromých rozhovorech jsme pány znovu a znovu upozorňovali, že hrají hazardní hru, která pro ně skončí katastrofálně. Leč zaslápenost a prolidová zloba reakce neznala mezí.

★

Jednou ze lží poražené reakce je její dodatečné tvrzení, že únorové události jsme prý záměrně připravovali my, komunisté. Očividné skutečnosti dokazují ovšem pravý opak. Byli jsme to my, kteří jsme ve vládě i v Ústavodár-

ném národním shromáždění naléhali, aby byl do puntíku splněn vládní program, a byla to reakce, která plnění vládního programu stále více sabotovala. Byli jsme to my, komunisté, kteří žádali, aby všechny strany Národní fronty plnily sliby a závazky, které před lidem převzaly, a byla to reakce, která se plnění slibů a závazků vyhýbala jako čert kříži. Byli jsme to my, komunisté, kteří jsme trpělivě a vytrvale nabádali k pozitivní vládní a parlamentní práci, a byla to reakce, která svou obstrukcí ve vládě i v parlamentě učinila vládní orgány úplně práce neschopné. A nebyli jsme to my, komunisté, kteří nakonec vyvolali otevřenou vládní krizi, nýbrž bylo to, jak známo, dvanáct reakčních ministrů, kteří podáním demise vládní krizi vyvolali. Tedy až do této doby měla iniciativu v rukou reakce. Ovšem, co následovalo potom, to už zásluhou reakce nebylo. (Potlesk.) O to jsme se skutečně přičinili my, komunisté a spolu s námi zdrcující většina pracujícího lidu měst i venkova. (Potlesk.)

Jak byla únorová vládní krize řešena, je všeobecně známo. A patří opět k očividným lžím domácí i zahraniční reakce její tvrzení o domněle nedemokratickém a neparlamentním způsobu tohoto řešení. Jaké byly skutečnosti? Takové: reakční ministři několika vládních stran podali demisi. My, v souhlase s vůlí většiny lidu, jsme trvali na tom, aby demise byla přijata. Předseda vlády, jako zastupce vedoucí vládní strany, odmítl ovšem jednat s tehdejšími vedeními dotyčných stran o sestavení nové vlády, neboť se ukázalo, že tato vedení přešla do protistátní opozice a pro pozitivní práci ve smyslu lidově demokratickém se stala nezpůsobilá. Současně však jsme neopustili myšlenku Národní fronty, naopak Národní frontu jsme obrodili a rozšířili její základnu. Vycházeli jsme totiž ze zásady, že Národní frontu mají tvořit všechny skutečné lidové, státotvorné složky našeho národa a že takových lidí je ve všech složkách, stranách i organizacích dost. Mimo Národní frontu zůstali jen ti, kteří ji sami opustili, ti, kteří už dříve v Národní frontě tvořili protinárodní, protilidovou rozvratnickou opozici. Tak se stalo, že po při-

jetí demise reakčních ministrů mohla být vlada obrozené Národní fronty obnovená na širší ještě základně. To po stránce politické.

A po stránce ústavní a parlamentní? Vlada obrozené Národní fronty, jmenovaná 25. února 1948, předstoupila jak známo 10. března 1948 před Ústavodárné národní shromáždění, přednesla mu svůj program a Ústavodárné národní shromáždění dne 11. března 1948 vyslovalo vládě jednomyslně důvěru. (*Potlesk.*) Tak se tedy věci mají. Reakčními pučisty vyvolaná vládní krize byla řešena demokraticky, ústavně a parlamentně. Že byla a mohla být řešena jen a jen proti reakčním pučistům, je samozřejmé.

Ostatně patří k tomu notná dávka troufalosti, jestli domácí a zahraniční reakce nám vytýká nedemokratičnost a protiučinnost našeho postupu v únorových dnech. Lidé totiž nemají tak krátkou paměť, aby zapomněli, jak různí ti domácí i cizí »demokraté« postupovali v roce 1938, v době Mnichova. Domáci i cizí mnichováci tehdy, když šlo o existenci republiky, se pramálo starali o demokratičnost a ústavnost. Rozbití republiky prostě diktovali a provedli, při čemž ústavu i demokracii co nejbrutálněji zašlapali.

Ale nejen to. Po únoru netrvalo dlouho a reakční pučisté se dokonale odhalili. Pokud jejich pohlaváři utekli ke svým cizím chlebodárcům a odtud vedou špinavou kontrarevoluční a rozvratnou akci proti republice, tu nikterak nezakrývají své cíle. Jejich cílem je dnes nejen restaurace kapitalismu, ale současně také válka proti republice a vzdání se národní svobody a státní nezávislosti, čili nový Mnichov a nová okupace. Ukazuje se prostě opět: aby získala znovu svou třídní moc, je buržoasie schopna té nejpodlejší velezrady, je ochotna zradit všechno, co je národu a lidu drahé a svaté.

★

Únorové události působily na celý náš veřejný život jako očišťující bouře. Teprve po únoru mohl být do všech dů-

sledků splněn celý vládní program, zejména velké dílo národního pojištění, revise první pozemkové reformy a přijata také nová, lidově demokratická ústava. Avšak únor současně umožnil, že mohla být v rekordním čase provedena druhá etapa znárodnění, čímž hospodářsko-politická základna lidově demokratického režimu byla podstatně rozšířena a upevněna. Pro naše rolnictvo pak přinesl únor novou pozemkovou reformu, již další statisíce hektarů půdy se dostaly do rukou drobných a středních rolníků a třída velkostatkářů byla v podstatě zrušena. Teprve po únoru bylo možno rychle a důsledně splnit všechny dalekosáhlé požadavky, které vytyčily památné únorové sjezdy závodních rad a sjezd rolnických komisí. Zejména na tomto názorném příkladě náš lid ve městech i na venkově jasně viděl, jak komunistická strana plní dané sliby a převzaté závazky a jak má pracovat skutečná, obrozená Národní fronta. Proto také při květnových volbách do Národního shromáždění, které se konaly v zákonné lhůtě, tak jednoznačně zvítězila kandidátka obrozené Národní fronty, vedené komunistickou stranou. Únorové vítězství lidu bylo květnovými volbami slavnostně potvrzeno a konsolidováno. Když pak po odstoupení bývalého presidenta došlo k zásadní změně také na tomto důležitém ústavním místě, znamenalo to další konsolidaci únorového vítězství a další záruku, že i nadále to půjde u nás v duchu únorového hesla: kupředu, zpátky ni krok! Kupředu — k socialismu! (*Velký potlesk.*)

Oněch patnáct měsíců, které uplynuly od února 1948, bylo obdobím těžké sice, ale plodné a radostné práce.

★

Rozšířili a upevnili jsme hospodářsko-politickou základnu našeho lidově demokratického řádu. Veřejný, socialistický sektor našeho hospodářství se rozšířil a zpevnil. Jestli v době VIII. sjezdu strany bylo vedle bank a pojišťoven znárodněno pouze 62% průmyslové výroby, zatím co jiných sek-

torů se znárodnění vůbec nedotklo, pak máme dnes ve ve-
znárodněného peněžnictví úplně znárodněn zahraniční ob-
chod, vnitřní velkoobchod, přes družstevní a veřejný sektor
jde také značná část malodistribuce a v průmyslu je zná-
rodnění provedeno na 95%. Po únoru bylo také možno da-
leko účelněji a úsporněji organisovat znárodněnou část na-
šeho hospodářství, které dnes pracuje daleko lépe než před
dvěma lety. Naši lidé, dělníci, technici a inženýři se učí
lépe a účelněji hospodařit a spravovat svěřené jim podniky.
Zkrátka, veřejný, socialistický sektor hospodářství hraje
stále významnější roli a je pevnou základnou našeho lido-
vě demokratického řádu.

Za uplynulé období můžeme dále za-
znamnat postupující hospodářskou kon-
solidaci a postupný růst výroby a spo-
třeby. Dvouletka byla v průmyslu (bez průmyslu vý-
živy) splněna na 101,3%, v průmyslu výživy na 86,9%,
v dopravě přes 100%, ve stavebnictví na 62,7% a v země-
dělské výrobě na 80,5%. Nízké procento výroby zemědě-
lské, jakož i výroby průmyslu potravinářského souvisí si-
ce se suchem a neúrodou v roce 1947, jejichž důsledky ještě
dnes pociťujeme. Značnou roli ale hrála v těchto sektorech
sabotáž reakčních živlů, čemuž bylo při dvouletce i ve sta-
vebnictví. Zdárně se rozvíjí plnění pětiletého plánu, který
byl za prvé čtyři měsíce v průmyslu (bez průmyslu výživy)
splněn na 102,3%. Zahraniční obchod byl vloni v rovno-
váze, ač jsme byli nuceni dovézt mimořádné množství po-
travin. Letos je zahraniční obchod poněkud aktivní. Státní
rozpočet je vyrovnán a výsledky prvních měsíců ukazují, že
vyrovnání nezůstane na papíře. Podařilo se nám zlepšit
vázané zásobování textilem a obuví a zavést částečně vol-
ný trh různého spotřebního zboží, včetně potravin. Bude-
me se v rámci možnosti i snažit, abychom volný trh roz-
šiřovali a ceny snižovali. Dalekosáhlá sociálně politická
opatření, která jsme v uplynulém období zavedli a která
byla korunována velkým dílem národního pojištění, zabez-

pečují u nás existenci každého pracujícího člověka. U nás
nejen že není nezaměstnaných, ale také není žebráků. (*Potlesk.*)

Po únoru můžeme rovněž pozorovati
postupující politickou konsolidaci. Histo-
rický význam má sjednocení dělnické třídy na podkladě
marxismu-leninismu, ke kterému došlo sloučením sociální
demokracie s komunistickou stranou a vytvořením jed-
notné Komunistické strany Československa. (*Potlesk.*) Te-
prve touto jednotou zabezpečila dělnická třída svoji ve-
doucí roli v národě a ve státě. Obrozená Národní fronta
se po únoru plně osvědčila. To, že součástí obrozené Ná-
rodní fronty jsou vedle politických stran také mohutné
zájmové organizace a že tyto zájmové organizace jsou
dnes organizacemi jednotnými, to dává obrozené Národní
frontě takovou širokou základnu a oporu jako nikdy před-
tím.

Velký kus práce byl vykonán na poli
zlidovění a zlepšení veřejné správy. Za-
vedli jsme systém krajských národních výborů, rozšířili
jsme síť okresních národních výborů, přenášíme postupně
stále více pravomoci na tyto orgány lidové správy, chce-
me, aby prostřednictvím národních výborů bralo účast
na veřejné správě stále více a více občanů, aby takto ve-
řejná správa byla s lidem co nejtěsněji spjata, aby lid tu
nebyl pro úřad, nýbrž úřad pro lid. (*Potlesk.*) Mnohé bylo
také provedeno, aby ozbrojené složky byly ve spolehlivých
rukou, v rukou lidí věrných lidu a lidově demokratickým
řádům, aby jich už nikdy více nemohlo býti zneužito proti
lidu a proti národu. (*Potlesk.*)

Prožíváme velký kulturní rozmach.
Mistři kultury, věd a umění dnes stále více chápou, že je-
jich místo je na straně lidu, že jejich tvorba bude jen
tehdy dobrou, když bude tvorbou lidu a pro lid. A tento
lid dovede býti také vděčen mistrům kultury, věd a umění.
Ještě nikdy se u nás na příklad tak nečetlo jako nyní. Ná-

klady krásné i vědecké literatury nebyly nikdy tak velké jako nyní. Naše inteligence dostává novou posilu z řad mladých dělníků a rolníků. Ještě nikdy nebylo u nás tolik škol a kursů, v nichž nadaní mladí lidé ze řad pracujících studují a vzdělávají se.

Po únoru byla konečně upevněna zahraničně politická pozice republiky. Únor učinil konec ramenářské, dvojsmyslné politice naší reakce vůči našemu největšímu spojenci, vůči Sovětskému svazu. Dnes je mezi naší republikou a Sovětským svazem poměr naprosto poctivý a upřímný (*Velký potlesk.*), což je základní předpoklad naší zahraničně politické jistoty a bezpečnosti. Naše bezpečnost jest dále upevňována spojeckými smlouvami se státy lidově demokratickými. A ve věrném a čestném spolenectví se Sovětským svazem a se státy lidově demokratickými a při upevňování našeho lidově demokratického řádu můžeme hledět budoucnosti klidně vstříc. (*Potlesk.*) Ne, všichni páni, jichž se to týká, mohou na to vzít je: Mnichov se u nás opakovat nebude! (*Bouřlivý potlesk.*)

★

Ptáme-li se tedy vcelku, jak strana a její vedení prováděly generální příkaz VIII. sjezdu, pak myslím můžeme říci, že ho prováděly celkem úspěšně. (*Velký potlesk.*) Rozšířili a upevnili jsme v tomto státě moc pracujícího lidu v čele s dělnickou třídou. Zabezpečili jsme vymoženosti lidu zevnitř i navenek, prohloubili jsme náš lidově demokratický řád a nastoupili jsme na cestu k další metě — na cestu k socialismu. (*Bouřlivý potlesk.*)

Dovolte, abych nyní přešel k některým otázkám, které s touto naší další cestou souvisí. Nebo jinými slovy: co musíme hlavně dělat dnes, abychom se k vytyčené metě dostali?

1. Ve všech oborech našeho národního hospodářství musíme plnit a splnit pětiletý hospodářský plán, a to nejen kvantitativně, nýbrž také kvalitativně. Akce darů republiky, konaná na počest dnešního sjezdu strany, ukázala mimo jiné, jak mnoho skrytých rezerv v hospodářství ještě máme. Běží o to, tyto rezervy najít a mobilisovat. Běží o to, aby náš znárodněný průmysl vyráběl více, lépe a levněji, než jak se vyrábělo za kapitalistů. Běží o to, aby naše znárodněné stavebnictví stavělo rychleji a laciněji, než stavěli soukromí podnikatelé. Běží o to, aby naše znárodněná doprava dopravovala rychleji a spolehlivěji než doprava soukromá. Běží o to, aby naše znárodněné peněžnictví pracovalo účelněji než za dob soukromých bankéřů. Běží o to, aby náš znárodněný obchod obchodoval lépe a poctivěji, než jak činil obchod soukromý. Prostě my jsme povinni tyto pravdy našemu pracujícímu lidu znovu a znovu opakovat a organisovat všechny jeho tvůrčí síly na splnění tohoto úkolu. My si nemůžeme dovolit vypráhnout, byť i jen na chvíli. Necht' naši reakční nepřátelé doma i za hranicemi se nám vysmívají, že pořád úderničíme, soutěžíme a brigádujeme. Nakonec je přece jen přejde smích, neboť i zde platí, že kdo se směje naposled, ten se směje nejlépe. (*Velký potlesk.*)

My neustaneme trpělivě, ale houževnatě vysvětlovat všem pracujícím lidem, že udržet moc a nepřipustit návrat kapitalistického panství, to konec konců znamená lépe hospodařit než kapitalisté. (*Potlesk.*) Mluvit o cestě k socialismu a na tuto pravdu zapomínat mohl by jen člověk nevědomý a neodpovědný. My však nejsme ani nevědomí ani neodpovědní, a proto i v této věci říkáme lidem pravdu!

2. Ruku v ruce s rozšířením a zlevněním výroby bude možno zlepšovat zásobování obyvatelstva potravinami a spotřebním průmyslovým zbožím. V tom je také jeden ze zásadních rozdílů mezi naším lidově demokratickým řádem a kapitalismem. Za kapitalismu vede zvyšování výroby ke krizi a k nezaměstnanosti, kdežto v našem řádu vede vyšší výroba k zlepšení životní úrovně pracujícího lidu. Nynější stav, kdy máme zejména v potravinách, v textilu a v obuvi vázané hospodářství a kdy jsme v těchto věcech mohli uvolnit trh jen v omezeném rozsahu a při tom poměrně za vysoké ceny — tento stav není ani ideální, ani trvalý — nýbrž je to východisko z nouze a přechodné. Naši politikou napříště bude podle možnosti další a další zboží uvolňovat a ceny na volném trhu snižovat. Jak rychle to budeme moci provádět a kdy budeme s to vázané hospodářství vůbec zrušit a ceny sjednotit — to závisí jednak od růstu průmyslové výroby, od přesného plnění smluvních dodávek našich zemědělců, jakož i od rozvoje zahraničního obchodu. Ostatně právě včera vláda usnesla některá zlepšení v zásobování, která vstoupí v platnost od 1. června a která prakticky ukáží, že to s touto politikou míníme vážně. (*Velký potlesk.*) Současně však jsme povinni lidem říci, že by bylo neodpustitelnou lehkomyšlností právě v oblasti organizace zásobování činit nějaká ukvapená a neuvážená opatření, která by nakonec poškodila široké masy pracujícího obyvatelstva.

3. Musíme dále rozšiřovat a upevňovat veřejný, socialistický sektor našeho národního hospodářství a omezovat a vytlačovat prvky kapitalistické. Znárodněné a združstevněné podnikání má v našem veřejném životě hrát stále významnější roli, zejména také v oblasti distribuce. Tato politika není namířena proti živnostnictvu jako celku. V tomto směru vznikla v poslední době řada nedorozumění. Jak se věci mají ve skutečnosti a co se skutečně stalo? Stalo se to, že jsme na začátku roku nemohli živ-

nostníkům vydat šatenky. To se nestalo ze zásadních důvodů, nýbrž proto, poněvadž se nám na všechny nedostávalo. Stáli jsme totiž před otázkou, jak zlepšit zásobování vázaného trhu textilem a obuví a současně část tohoto zboží zajistit pro volný trh. Bylo proto nutno šatenky vyhradit námezdně pracujícím, sociálním důchodcům a drobným a středním zemědělcům. My známe, že u některých drobných živnostníků došlo k tvrdostem. Ale my jsme stáli před úkolem, zavést stůj co stůj pořádek do zásobování textilem a obuví, zabezpečit velké většině obyvatelstva snesitelné zásobování textilem, konfekcí a obuví, i když snad to bude někde bolet. Ostatně fakt je, že při vydávání šatek se všude postupovalo velmi benevolentně, takže dnes má šatenky na 85% všeho obyvatelstva. Dále je potřeba říci několik slov na adresu našeho soukromého obchodu, a to především zase obchodu s textilním zbožím. Vy víte, co nám to dalo námahy, než jsme do zásobování textilem přivedli jakž takž pořádek. Nešlo to a nešlo ani tehdy, kdy jsme vyradili textilní velkoobchod a zavedli státní velkorozdělovny. A co se stalo? Stalo se to, že státní velkorozdělovny přidělovaly soukromým textilním obchodníkům zboží na zboží, toto zboží však nedošlo k pravoplatným spotřebitelům, nýbrž mizelo namnoze pod pultem a na černém trhu. Nezbylo prostě nic jiného, než aby si znárodněný textilní a konfekční velkoobchod vytvořil vlastní prodejní síť přímo spotřebiteli, aby lidé na své legální šatenkové body také skutečně dostali patřící jim zboží. Dále nesmí být také zapomenuto, že živnostníkům se dostalo velké pomoci zavedením jednotné živnostenské daně, která jim přinesla podstatné snížení daňového břemene. Konečně je také skutečností, že náš dvouletý a pětiletý plán a celkový náš hospodářský rozmach zabezpečil našemu řemeslnictvu dostatek práce a že bankroty a konkursy živností, které jsou za kapitalismu trvalým zjevem, u nás úplně přestaly. Opakuji proto, že naše politika rozšiřování a upevňování socialistického sektoru v hospodářství a omezování a vytlačování kapitalistických prvků není namířena proti živnostnictvu jako celku. Je ovšem nutno, aby živnost-

nici sami našli kladný poměr k vyšším formám podnikání, aby spolupracovali s podniky národními, komunálními a družstevními, aby se sami sdružovali ve skutečná družstva a tak dále.

4. Musíme pro socialismus získat vesnici, malého a středního rolníka, a izolovat vesnického boháče. Naše státní statky, komunální a jiné veřejné statky, naše velkovýkrmny a jiná zařízení pro hromadný odchov dobytka a domácího zvířectva musí se na vsi státi názorným příkladem a vzorem, který malým a středním rolníkům prakticky předvede všechny výhody socialistického velkopodnikání v zemědělství. Bude nutno síť státních strojních a traktorových stanic značně rozšířit a vybavit je náležitým strojním parkem. Rozsah pěstování, obdělávané státními strojními a traktorovými stanicemi, musí býti velmi podstatně rozšířen, aby pracujícím zemědělcům byla jejich těžká práce citelně usnadněna a ulehčena. Naše zemědělská výkupní a prodejní družstva musí svoji pozornost soustředit na službu malým a středním zemědělcům. Konečně je třeba postupně provádět zákon o jednotném zemědělském družstvu (*Potlesk.*) a postarat se o to, aby členům jednotného zemědělského družstva plynuly z tohoto členství praktické výhody.

Základní methodou veškeré naší politiky a práce na vesnici je methoda názorného přesvědčování a aktivní účasti širokých vrstev malých a středních rolníků. Blok, svazek dělnictva se základní masou pracujícího rolnictva je pro přechod vesnice k socialismu nezbytností. To musí mítí neustále na mysli všichni naši pracovníci, zejména ti, kteří jsou činní na venkově. Vesnický úsek práce a politiky strany bude mítí v příštích letech stále větší a větší význam. Neboť tak stojí otázka: nebude u nás socialismu bez přechodu vesnice k socialismu. A nebude u nás přechodu vesnice k socialismu bez bloku, bez svazku dělnické třídy se základní masou drobných a středních rolníků. (*Velký potlesk.*)

5. Je nutno dále upevňovat a zlepšovat náš lidově demokratický státní aparát, aby zvládl všechny úkoly, které nám vystanou na cestě k socialismu. Místní, okresní a krajské národní výbory mají ještě mnoho nedostatků a je nezbytné, aby svoji práci zlepšily. Práci národních výborů všech stupňů nutno neustále kontrolovat se shora i ze zdola. Lidi, kteří se neosvědčili, je třeba vyměňovat a zato povyšovat a odměňovat vzorné pracovníky. (*Potlesk.*) Ministerstva a jiné centrální úřady nesmějí úřadovat byrokraticky a rozhodovat od zeleného stolu, nýbrž musí svoji řídicí, koordinující a kontrolní funkci vykonávat elasticky a operativně. (*Potlesk.*) Nutno bdít nad tím, aby do státního aparátu, zejména do jeho ozbrojených složek — Sboru národní bezpečnosti a armády — nepronikly protilidové, protistátní a reakční živly, a pokud tam ještě zůstaly, tedy je odhalovat a odstraňovat. (*Potlesk.*) Reakci musí být jasné, že v tomto směru nebudeme dělat žádných polovičatostí. (*Bouřlivý potlesk.*) Svě čestné místo jako věrná stráž lidově demokratické republiky vybojovala si také naše lidová milice. (*Velký potlesk.*) Budeme i nadále naši lidovou milici budovat a posilovat. (*Potlesk.*)

6. Zkušenost nás učí, že pro budování socialismu si musí pracující lid vytvořit a vychovat vlastní inteligenci, pocházející z jeho středu a s ním třídně a ideologicky spjata u. Budeme proto dále rozšiřovat síť škol a kursů, v nichž schopní a nadaní dělníci a rolníci synové a dcery budou se urychleně školit, aby mohli zaujmout odpovědná místa v hospodářství, ve veřejné správě, ve Sboru národní bezpečnosti, v armádě a ve veřejném životě vůbec. (*Potlesk.*) Dosavadní zkušenosti v tomto směru potvrzují, že mezi naší dělnickou a rolnickou mládeží obého pohlaví je mnoho a mnoho skrytých talentů, které po určité přípravě jsou s to zastávat v různých oborech našeho lidově demokratického řádu vedoucí funkce. (*Potlesk.*) Kromě tohoto přechodného krátkodobého školení nových kádrů musíme

daleko seriosněji přikročiti k tomu, abychom regulovali příliv na střední a vysoké školy i po stránce sociální. Jsme hrdi na to, že náš lidově demokratický stát vydává na své školství tak velké obnosy, jako málokterý stát jiný. Nemůžeme však být spokojeni s tím, jestli za tyto státní a lidové prostředky jsou stále ještě vychovávány příliš mnohé protistátní a protilidové živly. (*Hlučný potlesk.*) Naše školy, zejména střední a vyšší, musí lidově demokratické republice vychovávat lidi věrné a věci lidu a národa oddané. (*Potlesk.*) Pro reakci není ani na našich školách místa. (*Potlesk.*) Vedle prohloubení školení odborného musíme naši novou inteligenci v kursech i ve školách vychovávat v duchu nejpokrokovějšího světového názoru, v duchu dialektického a historického materialismu, v duchu marxismu a leninismu. Není náhodou, že kapitalisté zavírají před dialektickým a historickým materialismem a marxismem a leninismem síně učilišť na devět zámků. Vědí, že to je světový názor nové třídy, třídy, které patří budoucnost, třídy dělnické. (*Velký potlesk.*) My bychom se dopustili vážného opominutí, kdybychom se nesnažili, aby tento pokrokový světový názor se stal názorem celé naší lidově demokratické společnosti. (*Potlesk.*)

7. Řekli jsme už při jiné příležitosti, že obrozená Národní fronta zůstává nadále politickým výrazem bloku, svazku pracujících lidu měst i venkova, i na naší cestě k socialismu. Tím se ovšem liší charakter obrozené Národní fronty od Národní fronty předúnorové. Předúnorová Národní fronta pod tlakem svých reakčních složek vytlačovala z účasti na správě věcí veřejných tak velké zájmové organizace, jako je Revoluční odborové hnutí, Svaz zemědělců, hnutí družstevní, hnutí mládeže, tělovýchovné organizace a pod. Už tím se stalo, že předúnorová Národní fronta byla tak kusá, a že se hrozila zvrhnout v koalici konventikl starého typu, provozující zákulisní intrikánskou politiku a protilidové parlamentní kombinace. Konec konců únor ukázal, že část staré Národní fronty se stala přímo hláskou troubou reakce a nástrojem k restau-

raci kapitalismu. Je jasné, že obrozená Národní fronta má poslání přímo opačné. Má znemožnit jakékoliv pokusy o obnovu kapitalismu a má vésti náš lidově demokratický řád k socialismu. (*Potlesk.*) Až dosud obrozená Národní fronta svoje poslání vcelku plnila. Bude je plnit i nadále, když se všichni postaráme při nejmenším o tři věci. Když předně budeme dbát, aby do žádné ze složek obrozené Národní fronty nepronikla reakce a nemohla legálního pláště této složky zneužít k provádění svých ilegálních, rozvratických a protilidových rejdů. (*Potlesk.*) Osud únorových reakčních pučistů budiž nám všem výstrahou. Když budeme dále všichni pracovat na tom, aby významné složky obrozené Národní fronty — Revoluční odborové hnutí, hnutí zemědělců, hnutí družstevní, Československý svaz mládeže, Sokol, organizace bojovníků za svobodu a jiné a jiné složky — zůstaly organizacemi jednotnými, živými, aktivními a rostoucími, aby tak představovaly skutečnou většinu pracujícího lidu. A konečně, když budeme všichni, každý na svém místě, politiku obrozené Národní fronty proti všem nájezdům reakčních živlů prosazovat a obhajovat, když ji budeme v praxi plnit a provádět. (*Potlesk.*) Členové a organizace komunistické strany, jakožto vedoucí strany obrozené Národní fronty, jsou povinni dáti všem poctivým příslušníkům ostatních složek Národní fronty možnost a příležitost k tomu. (*Potlesk.*) Tak budeme pracovat na konsolidaci obrozené Národní fronty a na další izolaci reakce.

8. Nesmíme ani na okamžik zapomínat, že cesta k socialismu je a bude i po únorovém vítězství cestou třídního boje. Stále platí, že v únoru byla reakce sice bita a poražena, ale nebyla a nemohla býti dobita a likvidována. Reakce změnila jen formy a metody boje. Dříve svoji protistátní opozici maskovala svou účastí ve vládě a prováděla sabotáž výstavby republiky a rozvratnou činnost více méně legálně. Nyní reakce přešla do podzemí, do illegality. Část jejich pohlavárů uprchla za hranice, část jejich stoupců pracuje doma. Nyní převážnou methodou jejich práce je špionáž, sabotáž,

rozvratná propaganda, teroristické akty a různá reakční spiknutí. Před všemi lidmi dobré vůle, před všemi složkami obrozené Národní fronty stojí úkol reakci izolovat a zneškodnit. Přitom by bylo omylem se domnívat, že to je pouze věcí administrativních opatření. Nikterak. Je současně třeba reakci postavit také politicky na pranýř. A politicky prodělala reakce od února takový vývoj, že se od ní každý poctivý Čechoslovák musí s hnusem odvrátit. (*Velký potlesk.*) Jaká je nynější linie reakce? Nynější linie reakce je linie na válku proti republice a na porážku republiky v této válce. Naše reakce zůstala v tomto věrna své tradici velezrady. Dále je nynější linie reakce linií na obnovení kapitalismu. To znamená, že chtějí vrátit banky, doly a továrny kapitalistům a půdu velkostatkářům, že chtějí opět nastolit vládu velkoburžoasie, která přivedla republiku na pokraj záhuby. Konečně je linií reakce linie na likvidaci národní svobody a státní nezávislosti Československa. Podle jejich představ je samostatné a nezávislé Československo historicky překonanou záležitostí a chtějí by proto »československý prostor« začlenit do nějaké nové rakousko-uherské říše. Řeknete snad, že toto jsou jen zrůdné a chorobné fantasie reakčních ztroskotanců, kteří nemají naději na obnovení své dřívější moci. Ano, dnešní plány reakce jsou zrůdné a chorobné a nemají nejmenší naděje na uskutečnění. Ale to neznamená, že náš lid tyto reakční plány nemá znát. Má je znát, aby věděl, kdo a co stojí za různými těmi spikleneckými našeptavači, kteří by rádi náš lid odvedli od aktivní práce na výstavbě republiky a uvrhli do neštěstí. A reakční spiklenci nechť vědí: republiku si rozvracet nedáme! (*Potlesk.*) Pokojnou a mírovou práci lidu na výstavbě republiky uhájíme a zajistíme. Dovedli jsme zatočit s reakcí, když seděla ve vládě. Najdeme i vás ve vašich děrách a vaše temné dílo znemožníme. A můžete být ujištěni, že tak jako v únoru, tak i dnes i zítra budeme v tom zajedno s většinou našeho pracujícího lidu ve městech i na venkově. (*Bouřlivý potlesk.*)

9. Ruku v ruce s naší pokojnou výstavbou uvnitř půjde naše zahraniční politika, směřující k udržení míru a zabezpečení státní nezávislosti republiky. I zde je směr naší politiky jasný a nedvojsmyslný. Známe naše přátele a víme, na koho můžeme spoolehnot v dobrém i zlém. Je to především náš velký osvoboditel a spojenec, Svaz sovětských socialistických republik a náš velký přítel, generalissimus Stalin. (*Bouřlivý, dlouhotrvající potlesk, celé shromáždění povstává a provolává slávu Sovětskému svazu a soudruhu Stalinovi.*) My víme, zač Sovětskému svazu vděčíme. Víme, kdo za námi stál v době Mnichova, v osudném březnu 1939, v temných dnech okupace a války. My víme, kdo prolil nejvíce krve, abychom byli opět svobodni, víme také, odkud přišla svoboda v památném roce 1945. My víme, komu vděčíme za nezištnou pomoc při výstavbě republiky a při překonávání poválečných obtíží. A poněvadž to víme, proto nás nikdo a nic od Sovětského svazu neodtrhne. (*Bouřlivý potlesk.*) Sovětský svaz zaručuje nám nejen národní svobodu a státní nezávislost, ale Sovětský svaz stojí také v čele těch, kdož zápasí ve světě o udržení a upevnění míru, který je i nám, Čechoslovákům, tak drahý. Neboť udržení míru je také jednou z podmínek naší cesty k socialismu a tak každý úspěch světové mírové fronty v čele se Sovětským svazem prospívá i naší vlastní věci. Kromě Sovětského svazu budeme své přátelské hospodářské a politické vztahy rozvíjet také se zeměmi lidové demokracie, které podobně jako my byly osvobozeny sovětskou armádou a podobně jako my budují socialismus. A pokud se týká jiných, tu máme jen jedno přání: aby se přestali míchat do našich vnitřních věcí a vyšli nám vstříc v naší snaze rozvinout poctivé obchodní a hospodářské styky na podkladě rovnoprávnosti a bez diskriminací. Taková je naše zahraniční politika, takový je náš přínos pro udržení a upevnění světového míru.

10. Nakonec musíme jako oko v hlavě střežit a pěstovat jednotu, velikost a

akceschopnost naší strany, Komunistické strany Československa. Nemůžeme nikdy dost opakovat, co strana znamená. Bez strany by nebylo lidově demokratické republiky. Bez strany by nebylo vítězného února. Bez strany by nebylo záruky, že nesejdeme s cesty socialismu. Dnes se v Komunistické straně Československa ztělesňuje jednota naší dělnické třídy a její vedoucí role ve všech oborech našeho veřejného života. Tím větší odpovědnost spočívá na straně, na nás všech, na každém z nás. Třídní nepřítel nikdy nespí a musíme stále počítat s tím, že se bude znovu a znovu pokoušet proniknout i do naší strany, ovlivnit její politiku a svést ji na scestí. Strana přece nežije ve vzduchoprázdném prostoru, nýbrž je stále vystavena vlivům svého prostředí. Jak tomu čelit? Čelit tomu nutno i možno tím, že budeme neustále zvyšovat ideologickou úroveň našich členů. V tomto směru bylo při prověrce zajisté mnoho vykonáno, ale při velké masovosti naší strany musíme počítat s tím, že jejich ideologická úroveň není vždy a všude na výši. Čelit cizím vlivům na politiku strany můžeme dále tím, že budeme všechno členstvo vést k aktivnímu boji za politiku strany a její provádění v praxi. Není vyspělým členem strany, kdo politiku strany neobhazuje, kdo se vyhýbá vyvracet různé rozvratnické šeptandy a pod. Udržovat čistotu strany musíme také tím, že v ní do důsledku budeme uplatňovat bolševické principy demokratického centralismu, vnitrostranické demokracie a stranické kritiky a sebekritiky. Potlačovat kritiku, nebýt ochoten k sebekritice, demokratické přesvědčování zaměňovat mechanickým komandem — to znamená poškozovat stranu a usnadňovat pronikání nepřátelských živlů. Konečně má být vlastností každého člena strany bolševická skromnost. Skromnost, pramenící z vědomí, že nikdy jsme pro stranu neudělali dost a co jsme udělali, nebylo by možné bez účasti celého stranického kolektiva. (Potlesk.) Pro stranu jako pro každého jednotlivce platí: z úspěchů a vítězství nezbujnět! Z neúspěchů a z porážek neztrácet hlavu.

★

Končím, soudružky a soudruzi!

Přehlédneme-li tedy bilanci uplynulého období mezi VIII. a IX. sjezdem naší strany, může nás tato vcelku naplňovat zadostiučiněním. Generální příkaz VIII. sjezdu — rozšířit a upevnit moc dělnické třídy a lidově demokratický řád, byl splněn. Prošli jsme, a s námi všechen pracující lid, velkou zkouškou února a obstáli jsme v ní nešpatně. Také po únoru jsme nesložili ruce v klín, nýbrž pracovali na konsolidaci výsledků února a na jejich dalším rozvíjení ve všech směrech.

Dnešní IX. sjezd určí generální linii strany pro další etapu vývoje. Myslím, že tato generální linie musí být linií budování a výstavby socialismu v naší vlasti. (*Velký potlesk.*) Je to cíl vysoký a jeho dosažení nebude lehké. Víme, že na cestě k němu budeme muset odstraňovat překážky, větší ještě, než tomu bylo v minulosti. Ale my i tyto překážky překonáme a vytčeného cíle dostihneme.

Dostihneme vytčeného cíle s naší dělnickou třídou. Proto ať žije dělnická třída Československa!

Dostihneme vytčeného cíle s naším pracujícím rolnictvem. Proto ať žije pracující rolnictvo Československa!

Dostihneme vytčeného cíle s naší pokrokovou a novou inteligencí. Proto ať žije pokroková a nová inteligence Československa!

Dostihneme vytčeného cíle s naší mládeží. Proto ať žije mladá generace Československa!

Dostihneme vytčeného cíle s naší obrozenou Národní frontou. Proto ať žije obrozená Národní fronta Československa!

Dostihneme vytčeného cíle v čele s naší velkou komunistickou stranou. Proto ať žije Komunistická strana Československa!

Dostihneme vytčeného cíle, opírajíce se o našeho mocného spojence, Sovětský svaz. Proto ať žije Svaz sovětských socialistických republik, ať žije generalissimus Stalin!

(V závěru řeči soudruha Gottwalda celé shromáždění povstává, bouřlivý dlouhotrvající potlesk, shromáždění provolává slávu dělnické třídě, rolnictvu, pokrokové inteligenci, mládeži a Národní frontě. Potlesk přechází v nadšené ovace straně a soudruhu Gottwaldovi, Sovětskému svazu a soudruhu Stalinovi.)

★

ZÁVĚREČNÉ SLOVO dne 29. května 1949

Po uzavření diskuse vystoupil na řečnickou tribunu soudruh Klement Gottwald, bouřlivě pozdravován celým shromážděním. Soudruh Gottwald pravil:

Soudružky a soudruzi! Diskuse o zprávě o činnosti Ústředního výboru Komunistické strany Československa, jakož i o referátech soudruhů Slánského, Zápotockého, Širokého a Kopeckého se zúčastnilo padesát delegátů. Diskuse se mimo jiné vyznačovala vzácnou jednotností. Všichni vystupující delegáti projevíli souhlas s dosavadní činností Ústředního výboru strany, jakož i s generální linií další práce strany, jak byla formulována ve zprávě i v referátech. Myslím proto, že se mohu závěrečného slova vzdát.

(Delegáti povstávají. Bouřlivý, dlouhotrvající potlesk. Volání: »Ať žije soudruh Gottwald!« neutuchá.)

Klement Gottwald

Kupředu
k vybudování socialismu
v naší vlasti

Referát a závěrečné slovo na IX. řádném sjezdu

Komunistické strany Československa

** Praze dne 25.-29. května 1949*

VYDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČ — VYTISKLA SVOBODA V PRAZE

SEMINÁŘ
Hist. práv.

KNIHOVNA
oddělení

REV15

Učme se ze zkušeností organizací VKS (b)

jak rozvíjet politickou agitaci

	Kčs
K. Kalašnikov: Základní rysy bolševické agitace	5.—
B. Gorelik: Agitátor a nástěnné noviny	5.—
A. Domatov-V. Muračev: Názorná agitace v závodě	5.—
Glezerman: Jak připravit a provést besedu	5.—
D. Žuravlev: Agitátor organizuje socialistickou soutěž	5.—

Tyto brožury nemají chyběti v žádné knihovně politického referenta.

Objednávky vyřizují sklady politické literatury při okresních sekretariátech KSČ a krajské prodejny KSČ.

ÚK PrF MU Brno

